

Zondag groep II - 28 januari 1962.

Goeden morgen, vrienden.

Ja, ik zou haast willen beginnen met de opmerking:

WAT IS DE TIJD LANG ALS JE WACHTEN MOET

want per slot van rekening en dat moeten we niet vergeten het hele leven is eigenlijk een soort wachten. Je zit in je leven en je hebt het druk, maar eigenlijk wacht je altijd op dat ene, wat je nooit te pakken krijgt, het volmaakte geheugen, de perfecte mens, het werkelijk contact met de geest, de volle inwijding en alles wat daarbij komt.

En ja, wanneer je dan zo de dingen bekijkt, dan ga je je wel eens afvragen: "Waarvoor is wachten goed en wat heeft het nu eigenlijk voor zin?" Ik had zo gedacht, tenminste als er niets op tegen is, hoor, houd me ten goede, om daarom vandaag eens een beetje aandacht te wijden aan de mens in de tijd, d.w.z. als u natuurlijk tijd heeft om daarnaar te luisteren, want per slot van rekening het verblijf op aarde kan dan een tijdelijk verschijnsel zijn, maar als je een tijdje op aarde bent, dan kun je wel zeggen, dat je steeds tijd te kort hebt, en dat de tijd je toch steeds lang valt.

Wat is eigenlijk een mens in de tijd? Mens, nu ja, dat kunnen we ons voorstellen, mens zijn zelf, geest, stof en ergens een ziel waar we nog heel weinig vanaf weten. Dat we bestaan dat weten we nu wel, maar wat is die tijd. En waarom doet die tijd zo gek? Waarom zitten we voortdurend aan dit, subjectieve tijd vast? Die niet persoonlijke tijd, die kans ziet om elke kiek te laten liegen. Degene die zegt, dat het niet waar is, die moet maar eens denken aan de tijden, dat hij b.v. op kantoor heeft gezeten, wachtend op z'n afspraakje. Wat kon die klok liegen?, he? Het was kwart voor vijven, hij moest eigenlijk nog 10 minuten werken en nadat je drie uur gewerkt had, was het 12 minuten, voor 5. Kijk, daar hebben we nu meteen het, u moet me niet kwalijk nemen dat ik het zo zeg het verschijnsel tijd, dat voor een mens zo onnoemelijk veel te betekenen heeft en dat in je bewustwording, al weet je dat pas later, zo'n verduveld belangrijke rol speelt.

Want vrienden, de tijd, die wij werkelijk beleven, dat is het aantal impressies dat wij opdoen, het aantal gedachten, dat wij denken. Het is misschien heel gemakkelijk om te zeggen: Nou, die is 20, die is 40 en die is 60 en die is eigenlijk wel ouder, maar daar komt ze niet voor uit en die is eigenlijk wat jonger, maar die geeft zich voor wat ouder uit. Dat is heel erg leuk, maar u zoudt eigenlijk moeten zeggen: Een mens is oud naarmate hij gedacht heeft. Elke gedachte, die je denkt, dat is een stuk van je leven en alle momenten dat je niet denkt, dat je niet bewust bent, hetzij op stoffelijk niveau of elders, dat is eigenlijk verloren, dat is geen tijd meer, dat is een ogenblik van stilstand.

Waarom denkt een mens dan eigenlijk zo, gebonden aan zijn wereld, aan zijn wereltijd? Want als het onze wereld van gedachten is, dan zouden we toch in volheid moeten kunnen leven. Gedachten zijn er altijd, denkbeelden, altijd weer, realisaties, geestelijke en stoffelijke, dadendrang en al wat er bij komt.

Waarom dan die stoffelijke tijd? Misschien doen we het verstandigste door eens even te refereren aan een proef, die ze genomen hebben, een z.g. psychologische proef. Ze zetten iemand neer in een vertrek, waarin hij zich niet kon bewegen, waarin hij geen licht zag, waarin niets was, geen geluid, helemaal niets. Ze schakeldun dus de tijdmetre van buitenaf a.h.w. uit. En wat bleek? Deze mensen waren een tijd lang niet erg gelukkig en dan begonnen ze allerhande dingen te zien, terwijl ze niets konden zien volgens menselijke ideeën en op een gegeven ogenblik leek het of ze weken in het donker waren en dan begonnen ze te schreeuwen: "Laat me er uit," Nu ja, dat deed men dan ook, ze zijn vriendelijk genoeg, nietwaar, ze willen je niet het gekkenhuis in hebben, ze willen alleen weten hoe je reageert. Maar dan leek het zo'n mens of hij een paar dag en weg was geweest en toch zijn er gevallen bij geweest, waarbij die absolute isolatie maar 3 of 6 uur werd volgehouden en de langste

proef, die tot nu toe werd volgehouden, dat wil ik u er ook bij vertellen, die was iets meer dan drie en een halve dag.

Waarom zijn die mensen wanneer ze afgesloten zijn van buiten, dus klaarblijkelijk ineens hun tijd kwijt en alles wat daarbij hoort? Mij dunkt, dat een mens toch eigenlijk in zich een hele wereld kan scheppen, zoals je droomt, zo zou je toch in jezelf ook terwijl je misschien nog wakker bent, terug kunnen beleven wat je geweest bent, zo zou je je hele leven kunnen terug zien. Je zoudt van alles kunnen doornaken.

Maar de mens beheerst zijn gedachten niet en omdat hij die gedachten niet beheersen kan en een gedachte zo ontzettend snel is, lijkt het dan of een paar uren dagen worden. En omdat die mens niet in staat is zijn gedachten weg te dwingen van zijn beperkte angsten, zijn begeerten en wat erbij hoort, lijkt het hen op den duur of hij omgeven is door desnoods groene mannetjes, rose olifanten en wat er verder voor verschijnselen dan wel genoemd zijn. We kunnen wel aannemen, dat bepaalde andere verschijningen niet beschrijfbaar waren of beschreven konden worden.

Het denken van de mens, dat zijn feitelijk leven en zijn feitelijke tijd uitmaakt, wordt veel te weinig beheerst, het wordt veel te weinig ook begrepen. Die mens in de tijd, bouwt niet regelmatig aan zich zelf. U denkt misschien dat u het doet, maar als je het op de keper gaat beschouwen, nou, dan is driekwart daarvan toch eigenlijk als we helemaal eerlijk zijn, ja, het mooie menselijke woord is ervoor, geklets in de ruimte. Dingen, die mooi klinken en waar ze dan wel iets in zien, maar die we niet beleven.

Maar als wij gaan denken, als wij van binnen nu moeten gaan leven een keer, dat kan in de stof zijn, dan zijn we niet in staat om mooie woorden voor ons zelf te gaan uitzingen; we kunnen het wel doen, maar het helpt zo weinig. Nietwaar, als je tegen je zelf zegt: "Ik ben een brokje van God^t en je hebt een stekende eksterroog, dan denk ik, dat voor de doorsnee mens de eksterroog wint over het bewustzijn, hoe waar het ook moge zijn.

Je moet keren tot een zekere opbouw van je denken en die opbouw van het denken kan alleen plaats vinden, wanneer in de eerste plaats voor de mens het evenwicht kan worden geschapen tussen innerlijke en uiterlijke wereld, iets wat hij normalerwijze half onbewust doet, maar ook in de tweede plaats, wanneer die mens voor zich een opbouw in zich zelve vindt, die harmonisch en die logisch is. Die mensen, die daar dagen of uren in het donker zaten, werden niet bevangen door gebrekkige relatie, stof - geest zoals die bestonden op dat ogenblik, door de absolute afwezigheid van elke zintuiglijke impressie, nee, ze werden bevangen door het niet systematisch, het niet bewust geleid zijn van hun gedachten. Kijk, daar heb je nu de kunst, wat in die tijd toch wel een hele grote rol speelt.

Tijd wordt door de mens vereenzelvigd met het systeem der dingen. Zijn subjectieve of persoonlijke tijd is zijn persoonlijke verhouding (dus vanuit de gedachtewereld) tot de wereld, tot het Al dat hij kent. Wanneer hij uitgaat van uiterlijke waarden, dan ontstaan dus die verschuivingen, waarover ik sprak, die verschuivingen van de persoonlijke tijd t.o.v. de z.g. objectieve of wereldtijd. En wanneer wij in ons zelf verkeren, dan ontstaat door diezelfde oorzaak, de verwarring.

Een mens in de tijd moet leren om moment na moment van zijn leven bewust te leven en op te bouwen en dat kun je nooit doen, wanneer je sprongen maakt. Een mens denkt aan nu en automatisch, zonder meer, is hij bezig over een verre toekomst. Een mens denkt aan iets, wat nu zou moeten gebeuren, maar hij ziet gelijktijdig datgene wat er over 20 jaar uit voort zal komen. Hij springt heen en weer in zijn z.g. objectieve tijd, die hij binnen zijn gedachten probeert te herscheppen en dat kan nooit in een wereld, die in de gedachte zelf moet worden opgebouwd. Per slot van rekening, u kunt niet gelijktijdig huwen en een begrafenis vieren, nu ja, vieren is een misschien wat erg woord en u kunt ook niet gelijktijdig kind zijn en volwassene, gelijktijdig wijs en dwaas, want u kunt u zelf maar vereenzelvigen met één situatie.

Wanneer het menselijk denken nu zijn samenhangen gaat verliezen, dan wordt dit idee van tijd of samenhang teniet gedaan. Er ontstaat dus een niet logische wereld waarin het menselijk denken, maar ook het ervaren van de geest zich niet kan aanpassen. Er ontstaat chaos, een chaos, die met enige moeite misschien, gesorteerd zou kunnen worden tot een perfecte orde, maar juist dat is onmogelijk, want wij overzien niet alle dingen.

Tussen twee haakjes verveel ik al iemand? Nee, nog niet? U moet me niet kwalijk nemen, dat ik zo daarnaar informeer, u moet rekenen, ik was natuurlijk alleen maar aan het wachten, u ziet, ik deel sommige dingen toch wel met u, en ik val er zo plomp verloren in en nu ga ik over die tijd praten. Maar laat ik dan nu proberen om die mens in de tijd eens te beschrijven, wanneer hij redelijk is en dan bedoel ik niet menselijk redelijk, maar gebonden aan de juiste waarden in zijn eigen leven.

Zo lang als wij tijd kennen is er een opeenvolging van momenten van beleving. Deze bepaalt voor ons het tijdservaren, bewustwording, beleving, groei, kortom alles wat positief genoemd kan worden. Elke verstoring van deze zin brengt voor ons chaos, onbegrip, verzwakking, verdeeldheid. Ik kan nooit, of ik ook mens ben of geest, dus maar willekeurig gaan denken en denken is eigenlijk innerlijk beleven als het goed is. Nee, ik moet beginnen op een bepaald moment en ik moet van daaruit een ontwikkeling vinden, waarin datgene, waarmee ik begin, voor mij steeds kenbaarder en steeds duidelijker wordt, steeds begrijpelijker, tot een ogenblik van zo volledige beheersing optreedt, dat ik, kennende en meester zijnde, het bereikte gebruik als punt van uitgang voor een nieuwe excursie in reeksen van belevingen en in tijdservaring,

De menselijke tijd is dus eigenlijk gebonden aan de beperking van zijn bewustzijn, omdat hij alleen op basis van zijn bewustzijn en zijn vermogens vanuit een bepaald standpunt verder kan denken. Vanuit een bepaald standpunt in zich leven verder kan wekken. Dit leven wekken in je zelf, is voor een mens misschien niet zo makkelijk te begrijpen, maar als u het goed vindt, dat ik dat vanuit een geestelijk standpunt doe, nu ja, geestelijk, vanuit het leven in de geest, laat ik het zo zeggen, dan kunt u misschien toch een heel klein beetje volgen waar het om gaat.

Stel nu eens, dat ik dus of dat u, u kunt ook overgaan nietwaar, niet dat u er haast mee heeft, maar het kan voorkomen, u staat dan in de wereld van de geest, wij staan daar. Nu is de gedachte meester geworden van de wereld, dus niet als een mens houvast heeft aan de dingen die buiten hem gebeuren. Je kunt een gemeenschap vinden met anderen, maar ook daarin zijn soms de gekste bokkensprongen mogelijk. Ik moet dus ergens een punt van uitgang hebben. Nu begint de doorsnee mens, die overgaat, met dus laten we maar zeggen fragmenten van de laatste attractie te vertonen, fragmenten van zijn eigen leven te herbeleven en zich daarin opnieuw te oriënteren.

Pak je je nu vast aan het algemene beeld, dan kun je nooit verder komen. Of het nu de gierigaard is, die er aan denkt dat hij centjes telt, of dat het iemand is, die eraan denkt, dat hij naar de maan wil gaan, zij het per ruimtevaart of meer politiek, nietwaar, in die gedachte ligt enerzijds een eenzijdigheid, anderzijds geen ontwikkeling. De man, die geld telt, blijft tellen en als je het lang genoeg hebt gedaan, geloof me, dan word je er crazy van. De man, die naar de maan wil, zegt: Ja, nu ben ik er, maar wat nu? Dan zegt hij: "Was ik maar weer terug op de aarde." Is hij weer op de aarde, dan denkt hij weer aan de maan. Je blijft heen en weer geslingerd tussen twee principes, tussen twee denkbeelden, tussen twee fasen, die elkaar a.h.w. wel enigszins inhouden en zo kan het u dus ook gaan. U denkt b.v.; Was ik maar Jong. Nu bent u jong en dan denkt u: Ja, was ik nu maar iets ouder en dan bent u weer helemaal oud, dan denkt u: dat deugt niet, was ik maar weer jong.

Ja, zonder nu te zeggen dat we beautysalons hebben of zoiets, kan zo'n proces uitermate verwarrend zijn en weet je zelf niet meer wat je bent. Wij moeten dus niet uitgaan van onze verlangens alleen, konden we dat maar. Nee, we moeten uitgaan van een punt, waarvan we ons volledig bewust kunnen zijn. Nu, stel ik dus, dat we eens een keer verstandig zijn.

We hebben gevonden: In mijn leven ben ik aan één kant tegenover de mensen vaak tekort geschoten, maar aan de andere kant was er één ding, dat ik toch wel heb gewonnen; begrip voor mensen. Dan ga ik mij voorstellen wat dit begrip voor mensen is en dan gaat a.h.w. mijn wezen dus toetsen. Elke herinnering, die ik van een mens heb, wordt herbeleefd en mijn begrip van mensen wordt tot een begrip van mensheid. Begrijp ik de mensheid als geheel, dan ontdek ik ook daarin weer eigenschappen en die noem ik dan maar kosmische invloeden. Wanneer ik die eigenschappen in hun werking heb geobserveerd, kan ik hun geaardheid gaan begrijpen. Ik kom tot een begrip van kosmische krachten, of je die nu engelen noemt of anders, dat geeft niet. Per slot van rekening staan die zo hoog dat ze om een naam ook niet veel meer geven.

Hebt u die kosmische krachten echter in hun werking gezien, dan moet u verstandig zijn en u niet gaan afvragen: Wat doen ze en waarom doen ze dat? Neen, we moeten zeggen: We moeten begrijpen, waarom ze bestaan. Zoals bij de mens zijn bestaansredenen, geestelijk en uiteindelijk hier en daar ook wel stoffelijk, worden geactiveerd en in zijn leven worden bepaald, zo gaat het met die kosmische krachten. Zoals die kosmische kracht wordt geactiveerd en bepaald, zo zal het weer zijn met de bron van diens wezen, de invloed, die deze bestuurt en zo kunnen wij dan, zij het langs één kantje, komen tot een begrip van het goddelijke.

Nu denkt u misschien: Dat zal wel een lange tijd duren. Dat ligt aan ons zelf. Het aantal realisaties, u zoudt op aarde zeggen: gedachten die wij kunnen verwerken, bepaalt het tempo van onze tijd en dus ook de bereiking, die wij in verhouding tot anderen zullen hebben binnen een bepaalde arbitraire tijdseenheid, laten we zeggen 100 wereldjaren. In die 100 wereldjaren kan de een van absoluut onbewustzijn komen tot een erkenning van de kosmische bron. Vanuit die kosmische bron wederom een nieuwe basis erkennen en wederom die kosmische bron erkennen en een ander is nog niet eens zover dat hij zich zelf kent.

Dat kont nu eigenlijk alleen dus voort uit het juist gebruiken van de tijd, de persoonlijke tijd, de subjectieve tijd. En nu klinkt het misschien wel een beetje erg gewichtig, nu zal menigeen ja knikken, maar ons doel is toch uiteindelijk in het leven, nu niet alleen het stofleven, maar ons totale bestaan dus, om de bron te leren kennen, waaruit we zijn voort gekomen. Wanneer we dat doen, is ons doel vervuld. Zo lang wij dit niet kunnen doen, zal ons bestaan voortduren. Naarmate we minder bewust streven, zal voor ons de tijd chaotischer worden, onze belevingen zullen minder samenhangend zijn en wij zullen ons zelf daarin steeds minder kunnen realiseren. We scheppen in plaats van het bewustzijn, dat voor ons mogelijk is, vervormde angstgedachten, die alleen maar zijn voortgekomen uit een totaal verkeerd samenvoegen van onze ervaringen. Kunt u me volgen? Dat is dus ook een punt, waarover u zoudt kunnen nadenken.

Is voor de doorsneemens wat hij duivel, demon, duistere geest noemt, enz. niet het product van een verkeerd denken? En niet in de zin van een gevormd verkeerd denken, maar in een chaotisch denken, een verkeerd doen samenvoegen van waarden. Want op het ogenblik, dat in, laten we nu eens zeggen, televisie signalen, (laten we eens een keer modern zijn, dat mag ook wel eens, nietwaar), in de tijd dat er nog storingen konden voorkomen, storingen zijn, dan staat daar een perfect mooie zangeres en opeens wandelt haar neus naar haar linkeroog. Prompt wordt de schoonheid van zo-even een monstrum, dat verder voortzingend, een soort demonisch karakter krijgt. Ik weet nog wel, dat ik iemand heb gesproken, die de eerste uitzendingen heeft meegemaakt van radio Parijs. Hij vertelde, dat hij een hele nacht een nachtmerrie had gehad omdat een danseres, die aan het dansen was, door een storing plotseling haar benen in de linkerbovenhoek deponeerde, terwijl ze zelf naar de rechterzijde begon weg te glijden. Gescheiden wel te verstaan, gescheiden.

Wanneer wij ons beeld van God, ons beeld van het leven, op dezelfde manier haast willekeurig onderbreken, tegenstellingen scheppen, waar ze niet zijn, wanneer we weigeren samenhangen te erkennen die bestaan, ja, dan heb ik zo'n idee, dat we voor ons zelf ook een vervorming scheppen, die wij demon noemen. En zo ben ik zonder dat ik het weet van uit de tijd praktisch in de hel terecht gekomen. Nu is dat niets bijzonders, er zijn zelfs mensen die zeggen, dat de huidige tijd op aarde het begin daarvan is, voor iedereen behalve zichzelf en een paar die het met hen eens zijn. Maar is dat eigenlijk niet begrijpelijk? Wat is een hel? Een hel is een tijd, die doelloos is, een leven dat doelloos is. Het is de uitdrukking van de zich steeds herhalende nutteloosheid. Dante had daarvoor een monster in de diepte van zijn hel, dat niets anders deed dan zielen opslokken en weer uitbraken, opslokken en weer uitbraken. Ja, ik denk dat de kwaliteit niet goed genoeg is. Nu ja, daar zullen we nu niet over vechten. De herhaling van steeds dezelfde beleving voor de verdoemden, de noodzaak tot steeds hetzelfde nutteloos herhalen voor de demon.

Dan leer je toch wel iets als je daar even over nadent. Neem me nu niet kwalijk, maar laat een van de dames zich eens voorstellen, dat ze steeds dezelfde knoop moet blijven aannaaien en als hij erop is, is hij er weer af. He, een Sisyphusarbeid, hopeloos. Erger dan het vat der Danaïden, die hadden tenminste nog wat afwisseling, omdat ze steeds wat konden sjouwen, maar u zit er alleen maar aan die knoop en als hij er aan is, dan is hij er weer af.

Toch is veel van het menselijk denken in de tijd, daar eigenlijk wel aan gelijk, vindt u niet? Hoe vaak keert u steeds weer op hetzelfde gedachtebeeld terug zonder het verder te

ontwikkelen? Hoe vaak vervalt u in de eindeloze herhaling van steeds hetzelfde gevaar, dezelfde gewoonte, dezelfde dagindeling, zonder ook maar ooit één stap verder te komen? Nu zijn we weer tot een conclusie gekomen, tenminste ik, ik hoop dat u mee bent gekomen, n.l. dit, dat verandering voor de bewustwording altijd gelijk is aan vooruitgang. Stoffelijk is dat dus niet altijd waar; ik heb gehoord dat een filmster die aan haar vijfde echtgenoot bezig was, zei dat ze toch eigenlijk liever de eerste nog eens terug had. Die zei dus: Alle verandering is geen verbetering, maar ze had er dan toch maar vier tussenin nodig gehad om tot deze realisatie te komen en dat zag ze niet in. Het is dus niet zo, dat voor ons de feitelijke toestand, de feitelijke verhouding moet veranderen, maar wij moeten veranderen tegenover die feitelijke toestand en dat kunnen we over het algemeen alleen door ons zelve een zekere verandering op te leggen.

Dan heb je hier de essentie van hetgeen ik voor vandaag dus wil beweren, n.l. De mens in de tijd, vooral in een subjectieve tijd, is een wezen op weg naar de bewustwording. Zo lang er een vorm van geleidelijkheid gepaard gaat aan dit beleven van tijd, is dit altijd groei. Samenhang wordt echter gewonnen door beheersing. Slechts wie in zekere mate meester is over zichzelf en ook over zijn gedachten, kan voor zich een wereld opbouwen, die voortdurend positief is, voortdurend de nieuwe waarden schenkt en uit deze nieuwe waarden, en dan komen we toch nog één keer in de buurt van onze filmster, uit deze waarden de mens zijn punt van uitgang waarlijk doet beseffen.

Voor elke mens, die leeft in de tijd, zou dus moeten gelden: U kunt uitgaan van elk willekeurig door uw wezen gekend en begrepen standpunt, u kunt uitgaan van elke willekeurige in uw wezen erkende en bestaande situatie, maar voor bewustwording moet u leren de tijd te bemeesteren, de sequentie van indrukken, dus niet hun frequentie maar de sequentie, de volgorde, steeds te binden. Nimmer belangrijke fasen die u niet volledig kunt visualiseren en realiseren, overslaan, maar trap na trap verder bouwende tot de logische consequentie van het gehele proces is geworden een herkennen van alle mogelijkheden, die in uw punt van uitgang gelegen hebben, ja een erkennen van alle feitelijke verwantschap tussen uw wezen en de grondwaarden daarvan en zo een erkenning van alle eeuwige krachten, die in elk schijnbaar onbelangrijk gebeuren toch altijd weer geborgen zijn.

Nu, ik zou zeggen vrienden, daar kun je het voor vandaag wel even mee doen; het is een aardig stukje filosofie en het is nog praktisch te gebruiken ook, wanneer je tenminste tegen je zelf zegt, dat je met je gedachten niet moet springen, een mens is geen geestelijke kangoeroe, maar stap voor stap moet trachten verder te gaan om zo de juiste en logische conclusie te bereiken. Wie dat op aarde doet, vindt de samenhangende tijd, persoonlijke tijd in de geest, die daar is, het geluk en de voortschrijdende bewustwording. Nou en daarmee allemaal een prettige Zondag gewenst. Het woord is aan een volgende spreker.

o-o-o-o-o

Ja, vrienden, onze goede broeder en vriend heeft hier dus gesproken over de mens in de tijd en nu ja, ik kan het daar wel voor een deel mee eens zijn. Maar wanneer wij alleen spreken over de gedachten, dan denkt de mens over rede en redelijkheid en toch is er een aardige omschrijving te vinden van menselijke redelijkheid. Weet u wat menselijke redelijkheid is? De rem op het gebeuren en de terugschakeling der vooruitgang. Het redelijk denken maakt het je zo heel erg moeilijk om iets te aanvaarden, te beseffen of te doen, te bereiken wat ligt buiten je eigen kleine kringetje. Je zoudt kunnen zeggen: Een mens die te redelijk denkt, sluit zich zelf eigenlijk op in een reeks van voor hem vaste waarden en vertikt het om verder na te gaan wat er nog gebeurt.

Dat zijn natuurlijk punten ja, weet u, je zoudt het misschien het beste zo kunnen uitdrukken: Dat is een meteoroloog, nietwaar, die een huwelijksaanzoek moet doen en niet beter weet te stamelen dan: "Liefste, mijn depressie stormt weg naar je lage drukgebied. Alsjeblieft laten wij elkander opheffen, opdat we samen een hoge drukgebied met stralend weer kunnen vormen." Nu ja, dan drukt hij dus alles in zijn eigen termen uit en dan zou het best eens mogelijk kunnen zijn, dat die goede man dan later aan zijn kinderen vertelt: "Ja, kijk eens, kindertjes worden geboren net als de wolken, die komen voort uit een zware depressie in de omgeving van IJsland of zo."

Die blijft aan één beeld, die blijft aan één gedachte, die blijft vasthangen aan één en dezelfde reeks van depressies. En daarom zou ik toch graag iets willen corrigeren in het beeld van mijn

voorganger als het mag. Nu, ja, corrigeren is niet het woord, aanvullen. Wanneer wij leven als mens of als geest, dan moeten we toch wel ons denken, naar ik meen, scheiden in twee delen. Ergens is de redelijkheid, dat is onze wereldkennis, dat is het sijsteem, de opbouw, datgene waarover onze vriend spreekt, wanneer hij zegt: "Ik moet me beheersen." Maar we hebben nog iets anders. Per slot van rekening, waarom houdt de een van blauw en de ander van rood? Wanneer kan de een een geestelijke wijsheid onmiddellijk begrijpen en waarom is diezelfde wijsheid met die zelfde woorden en die zelfde duidelijkheid uitgedrukt voor een ander altijd zoiets als een niet-verstaanbaar: bargoens?

Er is een verschil en dat verschil is gelegen in ons kernwezen, onze ziel zelf en wanneer ik nu even die meteorologen verder mag laten rusten en daarmee ook alle, laten we zeggen poging tot populariteit, zou ik over dit punt toch ook wat willen zeggen.

Wanneer wij de kern van ons wezen, gaan bekijken, dan is dat een weg. Het is niet alleen maar een punt in de ruimte dat zich verplaatst, nee, het is een hele weg, het is een lichtstraal. Je zou kunnen zeggen een lichtstraal, die van een zon uitgaat tot aan het einde van het heelal en zonder ooit zijn kracht te verliezen, dan terugkeert a.h.w. door de buiging met een zekere lus tot diezelfde zon. Dan is die hele weg "ik". Niet alleen maar een klein deel op die weg is vastgelegd. De fractie van een spiegel wordt bepaald aan de hand van een wet. De buiging van licht in de ruimte wordt bepaald aan de hand van een wet; de zwaartekracht wordt vastgesteld aan de hand van een wet en zo kunnen we verder gaan. Er zijn wetten, die alle wegen beheersen en de weg die wij zijn, voortkomende uit een goddelijke wet is onveranderlijk. Wij kunnen niet zeggen: We gaan nu eens even ons wezen snel veranderen. O, we hebben de ruimte, daar gaat het niet om. We hebben rond ons alle mogelijkheden om van verschillende kanten de dingen te bezien; soms gaan we heen naar het verre, het onbegrepen, soms keren we terug naar het eigene, maar de baan blijft dezelfde en uit die baan komt ook voort onze verhouding t.o.v. God, onze verhouding t.o.v. de kosmos, t.o.v. het leven en zelfs t.o.v. de tijd.

Onze werkelijkheid wordt bepaald door de weg, die we zijn. We zijn een weg, een pad waarlangs het bewustzijn kan reizen, eerst tot aan een dieptepunt, een verwijderd zijn van de bron en dan rijzen misschien ook weer in de richting van de zon zelf.

We menen nu wel dat wij vanuit ons zelf elk logisch systeem kunnen opbouwen, maar dat is niet waar. Wij kunnen alleen een logisch systeem dus ook een logisch denken of een redelijke samenhang van gedachten opbouwen en zelfs een redelijke samenhang van handelen, wanneer deze in overeenstemming is met onze weg,

Je kunt niet maar zeggen: We gaan nu eens even bewust worden en als we nu maar uit gaan van een vast punt, dan is dat in orde. Dat vaste punt moet een punt van waarheid zijn in onszelf, want wij kunnen rond ons zoals a.h.w. ons oog springt van beeld tot beeld, op een gegeven ogenblik allerhard dingen waarnemen, maar voor ons werkelijk worden ze alleen wanneer we ernaar toe kunnen wandelen en wandelen kunnen we alleen langs de weg. Veel van hetgeen ons kenbaar is en tot op zekere hoogte in de gedachten kan worden vastgelegd, is niet deel van ons wezen, kan, gezien de richting die ons wezen heeft a.h.w. nooit deel van ons wezen worden en andere dingen, (al zouden we duizend keer zeggen dat die niet bij ons passen) die deel zijn van onze weg, liggen op onze weg en dus deel zijn van ons wezen, daar kunnen we ook niet aan ontkomen.

Laten we dat geheel nu maar eens noemen, als u het wilt, intuïtie of als u het anders wilt zeggen, de stem van de ziel, dat klinkt ook erg mooi en laten we dan zeggen: Alles wat wij doen ter bewustwording, ter verkrijging van inwijding, ja zelfs maar om een geloof te winnen of een geloof te begrijpen, is afhankelijk hiervan.

Wat is mijn weg vanuit God en tot God? Daar kan ik met geen rede en geen bewustzijn iets aan veranderen. Al zou ik heel het Al kennen en beheersen, zo zal ik toch steeds, zodra ik spreek over mijzelf, over het ik, alleen dat ene pad kunnen gaan dat ik zelf ben, alleen datgene kunnen beleven, dat op mijn weg a.h.w. als mogelijkheid is vastgelegd,

Dan zou onze vriend dus moeten zeggen, volgens mij: Luister eens allemaal hier, ik heb jullie nu verteld, dat je een logisch systeem moet opbouwen als mens in de tijd, dat het juist de onsamenhangendheid der dingen is, waardoor je zou kunnen ondergaan of zelfs een hellewereld scheppen, maar vergeet één ding niet: Er is voor u maar een enkele weg, die voldoende samenhang geeft. En daarom moet u de kern van uw eigen wezen leren kennen,

niet met grote woorden, niet met een omschrijving of desnoods met kaartsysteem, want daar heb je weinig aan. Maar u moet uw wezen leren kennen door u af te vragen: Wat is het dat in mij dat leeft, wat is het in mij dat alleen samenhang geeft? Wat voegt voor mij de dagen aan elkaar? en wat maakt het mij mogelijk om in eens zonder sprong in een logische ontwikkeling te denken Wat is het eigenlijk, dat mij plotseling de gelijkmoedigheid en of rust geeft, die voor mij noodzakelijk is en wat is het, dat mij voortdurend verstoort?

Want alleen als je zo gaat denken en redeneren, vind je de kern. De kern is eigenlijk datgene wat voor jónú nodig is.

En dan kunt u duizend keer denken, dat u het wel anders zoudt willen, maar het kan niet anders en dat voelt u heel goed. Dus we zullen eens beginnen met de vraag: Wat lijkt in mijn wezen het meest onvermijdelijk? Dat is zeker iets, dat op mijn weg ligt en laten we dan ons zelf eens vragen: Wat lijkt mij voor mijn wezen het meest noodzakelijke? En is ook in mijn verleden voor mij steeds noodzakelijk geweest? Ook dat is een deel van mijn weg. En tussen die twee punten, moet je dan zeggen, moet er dan een verbinding bestaan. Mijn grootste droom, mijn grootste verlangen, teruggebracht tot een essentieel punt, is net zo goed deel van mijn weg als het verleden, wanneer ik daarin zie wat het allemaal gezamenlijk betekent. En die verbinding daartussen betekent voor mij de enige richting, waarin ik werkelijk bewust kan leven, waarin ik bewust kan streven. Dan mogen ze duizend keer zeggen, dat het wel goed is of dat het niet goed is, buiten mij daar ergens, ze mogen zeggen, dat het gaat door de hel of door de hemel, maar dit is mijn weg en aan die weg kan ik niet ontkomen. Mijn bewustzijn kan zich losmaken van veel dingen op de weg, ze kan leren de waarden, die op die weg liggen, op een andere manier te beleven of te interpreteren, want de beleving mag ik op mijn eigen manier doormaken, maar ik kan er niet aan ontkomen. O, ik ben niet voorbestemd, maar elke keer wanneer ik een zijsprong maak (en dan dus hier niet bedoeld in de ongunstige betekenis van het woord hoor) wanneer ik een zijpad insla a.h.w. moet ik terugkeren tot mijn punt van uitgang. Alleen van daaruit kan ik verder voortgaan.

Daarom zou ik voor de mens in de tijd toch nog wel een zekere toevoeging willen geven door te zeggen: Het is noodzakelijk voor de mens, dat elk punt van uitgang, dat hij kiest, is gelegen in de kern van zijn eigen wezen, deel uitmaakt van zijn meest intense behoefte, zowel als van zijn meest intense verwachtingen. Het is noodzakelijk, dat elke reeks van logische waarnemingen en gedachten, binnen dit eigen ik en de daarin bestaande noodzaak, de uit God geboren drang eigenlijk wordt samengevoegd. Elke afwijking van datgene wat onze eigen weg is, is tijdverlies en niet alleen tijdverlies in een paar momenten, want die kunnen we zelf wel maken, maar tijdverlies in dier voege, dat wij ons zelve niet als geheel kunnen beseffen, dat we daardoor het geluk niet kunnen vinden, dat nodig is, het contact met de eeuwigheid, dat we aan onze verplichtingen tegenover de kosmos niet voldoen, dat we dus meer mogelijkheden tot disharmonie scheppen dan eigenlijk noodzakelijk zou zijn.

Och, u zult waarschijnlijk wel denken: Nou, nou, wat een diepzinnigheid en dat zo op zon mooie Zondag, het is net Zondagmiddag geloof ik, maar heus, vrienden, wanneer we ons bezighouden met geloof, met esoterie, met alle andere dingen, dan is eerst de vraag; Wat ben ik? En dan zijn er natuurlijk Christenen, die weer de aanval plegen door te zeggen; Ja, maar er is maar één weg en dat is Jezus, ja zeker, dat is waar hoor, volledig waar. In mij zelf, de Christus, de liefdevolle openbaring Gods, is deel van mijn weg, altijd, want God is het licht der liefde en als zodanig de baan van mijn pad. Wanneer ik dat nu maar begrijp, dan gaat het best, maar dat wil nog niet zeggen dat voor een ieder dus in Christus precies dezelfde condities en omstandigheden bestaan. En dan weet ik, dan zijn er anderen die zeggen: Ja, maar wij hebben een vrije wil, we kunnen komen en gaan zoals we willen. Natuurlijk, dat kunt u, u kunt alleen niet bereiken, zoals u zelf wilt, maar alleen zoals het in uw weg ligt. Dat geldt vooral voor de grote geestelijke bereiking, niet voor de stof, daar kun je nog wel eens wat scharrelen, een compromis vinden, maar geestelijk niet, onmogelijk.

Er zijn er die zeggen: Ja, maar wij moeten toch een bepaalde bewustwordingsgang door alle sferen gaan? Dat ben ik met u eens, wanneer u tenminste sferen wilt uitdrukken als een bewustzijn, als het begrijpen van je eigen toestand. Want wanneer ik naar buiten toe zou reizen dus van God af eigenlijk volgens de norm, in feite is het altijd een weg naar God toe want ik buig altijd terug naar het goddelijke, dan kan ik in precies dezelfde sfeer zijn, op elk

punt van die baan naar die God toe gaan, want de sfeer is mijn bewustzijn, mijn realisatie van mijn eigen wezen, mijn weg zowel als mijn contact met de kosmos daaruit voortvloeiend.

U ziet dat dat kan en dan zijn er natuurlijk ook nog de luitjes die óf erg esoterisch óf erg mystiek gaan doen. Dan zeg ik: Ja, dat is allemaal waar, broeder, maar moeten wij dat niet alleen dan vinden in de innerlijke beleving? Hoe zit dat nu eigenlijk? Kunnen wij alleen innerlijk beleven, vrienden? Ik denk dat niet. Ons gehele wezen moet beleven, omdat ons gehele wezen zoals we het nu beseffen, deel is van die weg en of we die weg wel eens een keertje van links naar rechts mogen gaan misschien en terug, maar toch werkelijk wel verstandig is de weg in zijn geheel te erkennen, het pad zijn, altijd weer. Het is niet alleen een kwestie van de geest of de stof of de groot kosmische kracht of God in ons, het zijn al die dingen altijd samen, zoals ze volgens onze weg in ons zijn vastgelegd.

En wanneer we dus in die tijd gaan streven, zoals mijn voorganger heeft gezegd, dan is dat allemaal mooi en goed zolang we niet uit het oog verliezen, dat we dit alleen met succes kunnen doen volgens dit innerlijk pad waarover we u spreken, volgens die innerlijke bewustwording dus, die in overeenstemming is met onze kosmische richting, weg, bestemming, kortom met onze taak, ons aandeel in het Al.

Nu, het is niet gebruikelijk om vragen te laten stellen, ik zal dat ook maar niet doen, mag ik erop rekenen dat u er toch eens over nadenkt? Want weet u, u kunt soms met eventjes zo terug te denken en vooruit te denken, te zien hoe je op het ogenblik er voor staat, begrijpen wat je weg is en het is zo prettig als je zonder raadselen leeft, zonder te denken wat moet dat nu over 10 jaar worden b.v.? Als je nu precies weet wat het volgende uur gaat worden, dan sta je veel dichterbij de werkelijkheid en dan leef je veel bewuster.

U kunt leren wanneer u de weg vertrouwt, wanneer u zegt: Dat leeft in mij, te zeggen: Dus dit zal altijd overheersen en wanneer ik daaraan beantwoord, dan zal het altijd goed zijn.

Nu hoop ik maar, dat u dat gesnapt hebt en dat u zelf eens een keer daarmee bezig bent want wat u ook denkt, wat u gelooft, hoe u streeft, dit is uw basis, uw punt van uitgang. Dan kunt u van mijn voorganger en van mij samen op deze morgen misschien iets geleerd hebben, dat het u mogelijk maakt om harmonischer, om gelukkiger, om beter te leven en meer onafhankelijk te zijn van alles buiten u, of het nu die tijd is, die zo lang kan duren en waar mijn voorganger het over had, of dat het misschien die chaos is, waarin we elke keer vastlopen zodra we ons eigen pad verlaten.

Vrienden, ik wens u succes met uw pogen, zowel tot begrijpen als tot streven en ik geef het woord aan de laatste spreker op deze bijeenkomst.

Vrienden, het is gebruikelijk dat wij onze bijeenkomst besluiten met overwegingen aan de hand van een door u zelf te stellen onderwerp.

Uitdrukking

Uitdrukking dat kan een reeks van woorden zijn, een vaste vorm. Het kan zijn een uiting van je eigen wezen, een manifestatie dus. Een uitdrukking kan ook zijn een omschrijving van begrip. Er zijn meer betekenissen, maar de uitdrukking, die voor ons de meest belangrijke en ook de meest dwingende is, is altijd de uitdrukking van het goddelijke zelf. God drukt zijn wezen in ons uit, daar ontkomen wij niet aan. Wij vinden Gods wezen geopenbaard, uitgedrukt in al wat rond ons is. Wanneer u dat toestaat om dit woord te verwerken in aansluiting op hetgeen reeds besproken werd, zou ik het als volgt willen stellen: God is geuit, maar in dit uiten spreekt Hij nog zijn werkelijkheid.

God drukt zich uit en heel zijn wezen heeft Hij als zij stempel opgelegd in wetten recht aan heel het Al.

Wie zal erkennen wat God van zich zegt en wat Hij omtrent zichzelf bespreekt, wanneer de waan van beslotenheid in het ik een wijle breekt en de mens leert om Hem te verstaan? God is het grote, God is het kleine en ik ben gelijktijdig ook klein en groot.

God is het licht en het leven, maar ook het duister en de dood en aan mij zijn deze dingen ook gegeven.

Heeft God in mij misschien herschepen zichzelf? Heeft Hij zijn wezen uitgedrukt juist in mij als deel der schepping? Heeft Hij mijn weg door tijd en ruimte, door bewustzijn en door eeuwigheid voor mij bestemd of omdat Hij zelve is dit al?

Ik wil mij zelve zijn, ik wil mij zelve leven, ik wil mij zelve wel verstaan, mijn streven zien als deel dat niet in waan kan worden neergedrukt en langzaam worden gedood, maar iets dat groot en levend in en sterker steeds mijn wezen drijft totdat ik eindelijk besef,

In mij is werkelijkheid. Wat is doe, wat ik ben, mijn zoeken naar de juiste daden, mijn verwachten van genade, mijn bidden en smeken, mijn hardheid van gaan, het zijn de waan, druk ik daarin mij zelve uit, van mij zelve besef.

Is het niet de zelfuiting waarop ik mij steeds weer verhef, wanneer ik meen meer te zijn dan anderen?

Is het niet het onbegrip voor dat wat in en rond mij leeft, waaraan het ik uitdrukking geeft, wanneer het meent voor zich alleen volgens eigen weten ook alleen en eigen weg te mogen gaan en anderen te offeren aan heiligheid van eigen streven? Waarlijk de uitdrukking van het Al is leven en de uitdrukking van mijn wezen is het bewustzijn dat het leven juist omschrijft.

God heeft zichzelf in de schepping uitgedrukt.

God is het grote en het kleine, God is het duister en het licht het leven en het dood,

God is onmetelijk groot en toch een deel ook van het leven. Laat mij dan niet vrezen om te zijn.

Laat mijzelve leven, mijzelve uiten, maar volledig waar en zonder ooit te eisen, dat anderen mij beseffen, mij een inhoud geven.

Laat mij zijn het kleine van mijn God, in mij uitgedrukt, want zo het rij gelukt het kleine in mij te laten leven, leven in het ik bewuste leven, zal niet het grote zijn als ik? En zal niet ik aan God in al mijn glorie uitdrukking kunnen geven, omdat in die God misschien verborgen wordt en buiten tijd en waan, de behoefte uitdrukking van het Al, zich zelf nog kan ondergaan, wanneer niets meer weten zal?

Ik heb op deze wijze zo getracht, aan de hand van dit woord een kleine improvisatie op te bouwen, maar het belangrijkste punt daarvan zou ik gaarne nog eenmaal onderstrepen.

Wie ik ben en waar ik leef, door welke wereld ik ga en in welke sfeer ik besta, God is de kern van mijn wezen, God is mijn wezen, God is mij altijd na.

Wanneer ik leer mij God te leven, uit te drukken, te maken tot een werkelijkheid is mijn doel bereikt, heeft leven en streven tot het erkennen van eeuwigheid geleid.

Ik geloof dat ik daarmee gevoegelijk deze bijeenkomst kan beëindigen, want in deze gedachte ligt alles opgesloten dat wij u in deze dagen steeds weer voorhouden en naar ik meen ook alles wat noodzakelijk is, indien onze leringen juist begrepen worden, wanneer gij u zelf leeft zijn, als harmonisch deel van het kosmisch geheel. Ik wens u dus allen een gezegende Zondag verder. Goedemiddag.